

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok 2022/2023

Jméno studenta: Johanka Holá
Studijní obor/zaměření: Ekonomická a regionální geografie
Téma bakalářské práce: Ekonomicko-geografická analýza potravinové soběstačnosti Česka na příkladu Klatovska

Hodnotitel – vedoucí práce: RNDr. David Vogt, Ph.D.

Kritéria hodnocení: (1 nejlepší, 4 nejhorší, N-nelze hodnotit)

	1	2	3	4	N
A) Definování cílů práce	☐	☒	☐	☐	☐
B) Metodický postup vypracování práce	☐	☒	☐	☐	☐
C) Teoretický základ práce (rešeršní část)	☐	☒	☐	☐	☐
D) Členění práce (do kapitol, podkapitol, odstavců)	☒	☐	☐	☐	☐
E) Jazykové zpracování práce (skladba vět, gramatika)	☒	☐	☐	☐	☐
F) Formální zpracování práce	☒	☐	☐	☐	☐
G) Přesnost formulací a práce s odborným jazykem	☐	☒	☐	☐	☐
H) Práce s odbornou literaturou (normy, citace)	☐	☒	☐	☐	☐
I) Práce se zahraniční literaturou, úroveň souhrnu v cizím jazyce	☐	☐	☒	☐	☐
J) Celkový postup řešení a práce s informacemi	☐	☒	☐	☐	☐
K) Závěry práce a jejich formulace	☒	☐	☐	☐	☐
L) Splnění cílů práce	☐	☒	☐	☐	☐
M) Odborný přínos práce (pro teorii, pro praxi)	☐	☒	☐	☐	☐
N) Spolupráce autora s vedoucím práce a katedrou	☒	☐	☐	☐	☐
O) Přístup autora k řešení problematiky práce	☒	☐	☐	☐	☐
P) Celkový dojem z práce	☐	☒	☐	☐	☐

Do Portálu ZČU byl zadáný tento výsledek kontroly plagiátorství¹:

Posouzeno

Posouzeno - podezřelá shoda

Navrhuji klasifikovat bakalářskou práci klasifikačním stupněm:²

velmi dobře

Stručné zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně:³

Bakalářská práce Johanky Holé se věnuje poměrně populárnímu a do jisté míry i závažnému, byť také populisty zneužívanému, tématu potravinové soběstačnosti v Česku, se zaměřením na Klatovsko, vymezené jako SO ORP Klatovy.

Cíle práce jsou definovány relativně jasně, nicméně v Úvodu mohly být lépe strukturovány. Jejich formulace postupně přechází spíše v přehled toho, čím vším se bude práce zabývat. Vítám, že jsou cíle

doplněny o výzkumné předpoklady. Možná by šlo hovořit o „hypotézách“, ale autorka vhodně zvolila toto „opatrnější“ označení. Formulace je podložena logickou argumentací. Druhý předpoklad týkající se potravinové nesoběstačnosti obyvatel Klatovska by však šlo označit za poněkud triviální, resp. nejspíše předem potvrzený.

Metodika je vhodně zařazena až před praktickou, datovou část, je stručná a výstižná, vedle zdrojů a způsobu sběru dat v dotazníku popisuje i výpočet indikátoru soběstačnosti v produkci různých potravin za Česko a vhodně zdůvodňuje na základě literatury, byť encyklopedie, i výběr sledovaných základních potravin. Jistým problémem BP, jehož si ale studentka je vědoma a částečně se s ním snaží vypořádat, je chápání potravinové soběstačnosti ve dvou rovinách či hierarchických úrovních: soběstačnost celého území (zde celého Česka) a soběstačnost jednotlivců (zde na sledovaném Klatovsku) ve smyslu jejich osobní schopnosti vypěstovat potraviny pro vlastní potřebu svými prostředky (de facto samozásobitelství). Tyto pojmy samozřejmě nelze zcela slučovat, ale v práci se tak i přes veškerou snahu autorky místy děje.

Práce se v zaměření na soběstačnost (samozásobitelství) obyvatel Klatovska opírá především o vlastní dotazníkové šetření, jehož realizaci vítám. Vzhledem k použití platformy Survio zdarma s omezeným počtem dotazníků na 100, což ale po saturaci odpovědí usnadnilo vyhodnocení z hlediska procentních podílů, bohužel autorka ani nesledovala geografickou diferenciaci odpovědí respondentů v rámci SO ORP Klatovy. Počet osob z jednotlivých míst by neumožňoval statisticky relevantní vyhodnocení (být lze mít výhrady i k celkovým výsledkům, když vzhledem k distribuci informace o dotazníku přes facebookové stránky fanoušků Klatovska nutně nejde o zcela náhodný výběr). Autorka si je však omezení vypovídací schopnosti dotazníku vědoma a přiznává ji hned na začátku Diskuse. Cca 35 % respondentů, jejichž jídelníček tvoří z poloviny či větší části vlastní vypěstované potraviny, není zas tak málo, jak autorka naznačuje, navíc 22 % s vlastní produkcí vajec vyvolává až zvědavost ohledně, žel nezachycené, struktury respondentů z hlediska místa bydliště.

Studentka svůj postup po celou dobu aktivně konzultovala a věnovala velkou pozornost zejména formální, ale i obsahové stránce. V době přípravy dotazníku se však bohužel některé nedostatky podchytit nepodařilo.

Práce využívá pro BP přiměřený počet cca 59 zdrojů, byť některé se v seznamu opakují, jelikož jde o dílčí stránky zdrojů datových apod. Jak autorka sama přiznává v metodice, vzhledem k aktuálnosti tématu a souvislosti s dalšími událostmi (COVID-19, ruská válka na Ukrajině) bylo nutné využívat i mediální zdroje či vyjádření klíčových osob, což je zde pozitivem. Práce bohužel zcela minimálně využívá zahraniční odbornou literaturu. Jen částečně je to omluvitelné zaměřením tématu na Česko, jelikož otázka soběstačnosti a samozásobitelství jistě není pouze zdejšími fenoménem, nehledě na různé aktuální trendy v životním stylu v západní Evropě apod., případně možnosti srovnání s přeshraničním Bavorskem. V práci figurují jen asi dva zahraniční odborné články (Clapp, 2017; Porkka a kol., 2013), nepočítáme-li zahraniční publikaci českých autorů Vávra a kol. (2018), dále pak např. spíše popularizační encyklopedická stránka National Geographic (Rutledge a kol., 2022). Problematické je využívání publikace z komunistického období (Jeníček, 1984), akcentující pojetí soběstačnosti z tehdejšího ideologického pohledu upřednostňujícího soběstačnost na úkor

---

Metodické poznámky:

¹ Označte výsledek kontroly plagiátorství, který jste zadal/a do Portálu ZČU a odůvodněte níže při odůvodnění klasifikačního stupně.

² Kliknutím na pole vyberte požadovaný kvalifikační stupeň.

³ Stručně zdůvodněte navrhovaný klasifikační stupeň, odůvodnění zpracujte v rozsahu 5 - 10 vět.

⁴ Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě – dvě až tři otázky.

kosmopolitního přístupu v mnoha oborech lidské činnosti. V případě, kdy zmiňuje na základě téhož autora „rozvoj globální výživové situace“, si však autorka uvědomuje zastaralost některých informací a konfrontuje je s aktuálními daty (místo Our World in Data bylo možné využít i odbornější literaturu či přímo statistiky FAO).

Po formální stránce autorka víceméně dodržuje citační normu APA 7. „Matušková a kol., 2014“, odkazovaná na s. 19, je ale v seznamu citována přesněji jako kapitola Novotné (jde pouze o studijní oporu, šlo využít i odbornější zdroje). Formální a jazyková úroveň práce je obecně velmi dobrá, autorka jí věnovala velkou pozornost. Přesto se zcela ojediněle vyskytují drobné chyby ve skloňování („byla tato data využity“ – s. 18). Práce vhodně využívá poznámkový aparát. V Závěru, kde je zvýrazněno znění předpokladů, šlo zvýraznit i to, zda byly potvrzeny, či nikoli, aby zvýraznění nepůsobilo zavádějícím dojmem.

Z faktografického hlediska je (za situace, kdy se v Česku ročně pěstuje cca 180 % spotřeby pšenice) sporná úvaha ze s. 54: „Vzhledem k situaci v letošním roce, kdy kvůli přebytkům ukrajinského obilí na evropském trhu mají čeští zemědělci plné skladovací prostory, bude nejspíše i nadále Česko vykazovat v produkci této komodity přebytky (Pospíšil, 2023). Pokud by se import pšenice úplně zastavil, bylo by Česko schopné alespoň na nějaký čas pokrýt spotřebu občanů. Je ale otázkou, na jak dlouho by tyto zásoby Česku postačily. Také zde vyvstává otázka, zda by měla naše země případně dost osiva a prostoru na zasetí většího množství pšenice, které by kompenzovalo výpadek v následující sklizni.“ V případě omezování chovu prasat na zahradách (s. 56) je nutno také vnímat rozdílné využití zahrad z hlediska způsobu života venkovského a stále více se rozšiřujícího života městského.

Shoda s jinými pracemi byla na základě automatické kontroly posouzena a nebyla shledána významnou, přičemž se vždy týká řádně citovaných zdrojů. BP vykazuje jistou dílčí podobnost především s prací Bc. Barbory Turkové (2017): „Potravinová soběstačnost v regionech Klatovska a Jesenice u Prahy“, obhájenou na ČZU v Praze, kterou však autorka ve své práci řádně cituje a přiznává inspiraci při tvorbě dotazníku. Shoda textu i přes podobné téma je však pouze 4,8 %, mezi pracemi je již pětiletý časový odstup a i Klatovsko vymezují odlišně, byly zpracovány za odlišné období apod. Určitou nevýhodou BP Johanky Holé oproti Turkové je ovšem absence možnosti geografického srovnání dvou regionů, kdy se omezuje pouze na srovnání Klatovska v kontextu Česka, což však odpovídá zadání práce. V Diskusi se však autorka snaží poznatky srovnávat s jinými pracemi včetně Turkové, byť bylo možné tak učinit detailněji.

Oceňuji tvorbu vlastních map k charakteristice sledovaného území, byť pochopitelně přebírajících data či geodata z jiných zdrojů, např. Atlasu rozvoje venkova. Mapy dodávají výsledkům vlastního šetření jistý kontext, byť z hlediska samozásobitelství jen ve velmi omezené míře. Kartografické výstupy mají mírně horší rozlišení (DPI), možná vlivem ztrátové komprese ve formátu PDF/A. Výšečové grafy mohly mít užší ohraničení výsečí, byť zde není příliš rušivé.

Autorka se snaží v části 6.1 přinášet i praktické návrhy k posílení samozásobitelství, které jsou zajímavé (robotizace), avšak spíše technického charakteru. Je otázkou, nakolik budou drobné pěstitele požadující „zdravější“ potraviny lákat GMO, byť může být odpor k nim spíše psychologické povahy. Mezi návrhy mohla být i různá řešení v podobě sdíleného, komunitního zahrádkaření apod.

Metodické poznámky:

¹ Označte výsledek kontroly plagiátorství, který jste zadal/a do Portálu ZČU a odůvodněte níže při odůvodnění klasifikačního stupně.

² Kliknutím na pole vyberte požadovaný kvalifikační stupeň.

³ Stručně zdůvodněte navrhovaný klasifikační stupeň, odůvodnění zpracujte v rozsahu 5 - 10 vět.

⁴ Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě – dvě až tři otázky.

I přes jistou popisnost a nekoherentnost zaměření poskytuje text zajímavé informace jak o respondentech z Klatovska, tak i o celkové potravinové soběstačnosti Česka ze sekundárních zdrojů. Téma potravinové soběstačnosti, byť zejména bezpečnosti, je dnes důležité i v kontextu dopadů války na Ukrajině na evropský a světový trh s potravinami. Doznívající pandemie COVID-19 a (jak autorka správně poznamenává) růst cen potravin, pak zvyšují i popularitu samozásobitelství, resp. domácího zahrádkaření. Praktická a teoretická využitelnost poznatků BP je samozřejmě sporná a záleží na dalších okolnostech.

Přes výše zmíněné dílčí výhrady práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku 2.

Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě⁴:

- 1) V Diskusi krátce srovnáváte Vaše poznatky z Klatovska s prací Turkové (2017), přičemž shledáváte obecnou podobnost v základním rozložení preferencí respondentů. Lze ale pozorovat za pět let nějaký posun, zvyšuje se tendence lidí k samozásobitelství, i třeba vlivem změny návyků za pandemie COVID-19?
- 2) Vysvětlíte tvrzení z Metodiky (podobné i na s. 46): „Celkem bylo tedy získáno 100 respondentů, kteří dotazník vyplnili. Autorka shledala toto množství jako dostačující, a proto nebyl dotazník poté dál sdílen.“ Pokud byl předem stanovený limit 100, jaké byly možnosti v pokračování šetření?
- 3) Vyjádřete se k výše zmíněné úvaze ze s. 54. Opravdu povede přebytek levné konkurence dané komodity (pšenice) k posílení soběstačnosti v domácí produkci a při každoroční soběstačnosti přes 150 % hrozí v případě výpadku dovozu závislost na domácích zásobách jen do jejich vyčerpání?

V Plzni, dne 31. května 2023

Podpis hodnotitele

Metodické poznámky:

¹ Označte výsledek kontroly plagiátorství, který jste zadal/a do Portálu ZČU a odůvodněte níže při odůvodnění klasifikačního stupně.

² Kliknutím na pole vyberte požadovaný kvalifikační stupeň.

³ Stručně zdůvodněte navržený klasifikační stupeň, odůvodnění zpracujte v rozsahu 5 - 10 vět.

⁴ Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě – dvě až tři otázky.